

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Markttoezicht op productveiligheid

In werksituaties wordt gebruikgemaakt van allerlei producten, zoals machines, drukapparatuur of persoonlijke beschermingsmiddelen. Werkgevers en werknemers moeten erop kunnen vertrouwen dat deze producten veilig zijn. Daarom zijn er Europese productrichtlijnen die eisen stellen aan producten die in werksituaties worden gebruikt. Nederland heeft deze Europese productrichtlijnen omgezet in verschillende Warenwetbesluiten. De Inspectie SZW is toezichthouder voor een aantal van deze besluiten. Met markttoezicht op productveiligheid (van fabrikant tot distributeur) draagt de Inspectie SZW bij aan het vrije verkeer van veilige producten op de Europese markt.

Warenwet

De veiligheidseisen uit de productrichtlijnen zijn erop gericht dat producten een hoog veiligheidsniveau hebben. De fabrikant of importeur moet ervoor zorgen dat het product dat in de handel wordt gebracht aan de Warenwetbesluiten voldoet. Ook voor de tussenhandel en detailhandel zijn verplichtingen opgenomen.

De Inspectie SZW is toezichthouder voor producten die in werksituaties worden gebruikt. Het gaat om de volgende producten en bijbehorende

Warenwetbesluiten:

- machines
- persoonlijke beschermingsmiddelen
- liften
- drukapparatuur
- drukvaten van eenvoudige vorm
- explosie veilig materieel

Waar moet de fabrikant aan voldoen?

De fabrikant moet ervoor zorgen dat een product een hoog veiligheidsniveau heeft. Dat doet hij door bij het ontwerp de veiligheids-, gezondheids- en milieueisen in acht te nemen en een risicobeoordeling te maken. Afhankelijk van de risico's van het product schakelt hij daarbij een aangewezen keuringsinstantie in, een zogeheten conformiteitsbeoordelingsinstantie (cbi). De beoordelingsstappen moeten worden vastgelegd in een technisch dossier. Verder zorgt de fabrikant ervoor dat er een Nederlandstalige gebruiksaanwijzing bij het product zit. Tenslotte stelt de fabrikant een verklaring van overeenstemming op waarin hij verklaart dat het product voldoet aan de eisen, en brengt hij de CE-markering op het product aan.

Wat doet de Inspectie SZW?

De Inspectie SZW ziet erop toe dat producten die niet aan de eisen voldoen – de zogeheten non-conforme producten – niet in de handel worden gebracht of uit de handel worden genomen. Als de Inspectie SZW een product op de markt aantreft dat niet voldoet aan de eisen, dan treedt ze op tegen de fabrikant, importeur of distributeur. Welke sanctie de Inspectie SZW hiervoor oplegt, hangt af van de ernst van de overtreding. Als de overtreding ertoe leidt dat de gebruiker ernstig gevaar zou lopen bij het gebruik van het product, kan de Inspectie een fabrikant dwingen om de handel in het product te staken en geleverde producten terug te roepen.

Europees markttoezicht

Het toezicht op de productregelgeving is op Europees niveau geregeld. Dit zorgt voor een gelijk Europees speelveld, draagt bij aan het vrij verkeer van goederen, en voorkomt zo dat bedrijven met elkaar concurreren door te besparen op veiligheid.

De Europese Commissie heeft steeds meer aandacht voor het toezicht op productveiligheid binnen de verschillende lidstaten. Er geldt een Europees toezichtkader voor markttoezicht op veilige producten (de Verordening 765/2008/EG en het Besluit 768/2008/EG). Volgens dit kader moeten lidstaten van de Europese Unie een programma voor handhaving van productwetgeving opstellen en uitvoeren. De toezichthouders in de lidstaten moeten volgens de Europese regels samenwerken en ook afspraken maken met de douane

voor het toezicht op de Europese buitengrenzen.

Arbeidsomstandighedenwet en Warenwet

De Inspectie SZW houdt ook toezicht op de naleving van arbeidsgerelateerde wet- en regelgeving, waaronder de Arbeidsomstandighedenwet. Het toezicht op de Arbeidsomstandighedenwet in bedrijven levert signalen op over non-conforme producten. Op deze manier levert het gecombineerde toezicht door één toezichthouder meerwaarde.

In het schema op de volgende bladzijde staan de verschillende verplichtingen op grond van de Warenwet en Arbeidsomstandighedenwet op een rij.

Verplichtingen Warenwet	Verplichtingen Arbeidsomstandighedenwet
Gericht op marktdeelnemers, met name de fabrikant die de producten op de Europese markt in de handel brengt.	Gericht op werkgevers en werknemers.
Fabrikant brengt producten in de handel die aan de productverplichtingen voldoen, waaronder de markering met het CE-merkteken.	Werkgever kiest, gebruikt en onderhoudt geschikte en veilige arbeidsmiddelen, die voorzien zijn van een CE-merkteken.
Fabrikant is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de productveiligheid.	Werkgever is verantwoordelijk voor veilige en gezonde werkomstandigheden. Werkgever is verantwoordelijk voor het in stand houden van de productveiligheid door goed onderhoud te plegen.
Fabrikant is verantwoordelijk voor een goede gebruiksaanwijzing.	Werkgever is verantwoordelijk voor een goede voorlichting, instructie, en toezicht op het gebruik van de arbeidsmiddelen, mede op basis van de gebruiksaanwijzing.
Bij producten met een hoog risico is de fabrikant verantwoordelijk voor keuring van producten of productieprocessen door een CBI, vóórdat het product in de handel wordt gebracht. Gebruiker is verantwoordelijk voor de periodieke keuring door een CBI in de gebruiksfase. Deze periodieke keuring is verplicht voor: <ul style="list-style-type: none"> • Hijskranen; • Hijs- en hefwerktuigen voor beroepsmatig personenvervoer (= personenbouwlift); • Liftten; • Drukapparatuur / drukvaten van eenvoudige vorm; en • Containers. 	Werkgever is verantwoordelijk voor periodieke keuring door een deskundig(e) persoon of instelling – niet verplicht een CBI – van de arbeidsmiddelen zoals bedoeld in artikel 7.4a van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Melden onveilig product

Onveilige producten kunt u melden bij de Inspectie SZW. Kijk hiervoor op de website van de Inspectie SZW, onder de optie 'Melden onveilig product'. Het gaat hierbij alleen om producten die op het moment van aankoop of levering onveilig zijn als

gevolg van een onveilig ontwerp. Het gaat niet om producten die onveilig zijn geworden door gebruik of door gebrek aan onderhoud. Meer informatie vindt u op www.inspectieszw.nl onder het onderwerp 'Productveiligheid'.